

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3204/2021. (V. 19.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.II.21.324/2019/15. számú ítélete, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:167. §-a, 4:168. §-a, valamint az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 2. számú melléklet 21. pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselő nélkül eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:167. §-a, 4:168. §-a, az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. számú mellékletének 21. pontja, valamint a Kúria Pfv.II.21.324/2019/15. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.630.639/2019/8. számú ítéletére kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló polgári per bírósági iratok alapján megállapítható előzménye, hogy az indítványozó (az alapügy alperese) és volt élettársa (az alapügy felperese, a továbbiakban: felperes) élettársi kapcsolatából két gyermek született, élettársi kapcsolatuk azonban 2016-ban megszűnt.
- [3] A Budai Központi Kerületi Bíróság a szülői felügyeleti jog rendezése és járulékai iránt indított perben, 5.P.XI.30.758/2015/259. számú ítéletével a gyermekek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására a felperest jogosította fel, részletesen szabályozva egyúttal az indítványozó és a gyermekek közötti folyamatos és időszakos kapcsolattartást, valamint rendelkezett az indítványozó tartásdíj-fizetési kötelezettségéről is.
- [4] A mindkét fél fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 50.Pf.630.639/2019/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a szülői felügyelet vonatkozásában helybenhagyta, szűkítette azonban az indítványozót megillető kapcsolattartás időtartamát, és egyúttal emelte, illetőleg visszamenőlegesen is érvényesíthetőnek tekintette a tartásdíj összegét.
- [5] A jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő külön a szülői felügyelet és a kapcsolattartás, továbbá külön a tartásdíjhátralék vonatkozásában hozott döntés megváltoztatása iránt. A Kúria a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése tárgyában előterjesztett felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította, mivel az érdemben nem volt elbírálható a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 271. § (3) bekezdése c) pontja alapján. A Kúria végzésével, valamint a Ptk. 4:167. §-ával és 4:168. §-ával, illetőleg az IM rendelet 2. számú mellékletének 21. pontjával szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság 3239/2020. (VII. 1.) AB végzésével visszautasította, tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Kúria átirata alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz alapját képező ügyben a felülvizsgálati eljárás az alapügy felperesének másik felülvizsgálati kérelme alapján még folyamatban volt.
- [6] A Kúria időközben a Pfv.II.21.324/2019/15. számú ítéletében döntött a kapcsolattartás és a tartásdíjhátralék kérdésében, és a Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletét a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta. Rögzítette, hogy a másodfokú ítélet nem iratellenes, logikailag nem ellentmondó, és a felülmérlegelése sem egyoldalú, a bizonyítékok eltérő értékelése pedig önmagában nem sérti a régi Pp. 206. § (1) bekezdését.
- [7] 1.2. A Kúria ítéletének kézhezvételét követően nyújtotta be újabb alkotmányjogi panaszát az indítványozó, amelyben az indítvány 27. § (1) bekezdése szerinti elemét a XV. cikk (1), (2), és (3) bekezdései, a XXVIII. cikk

- (1) bekezdése, valamint a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 13. § (2) bekezdése sérelmére alapította.
- [8] Az indítványozó sérelemként fogalmazza meg, hogy a Fővárosi Törvényszék a gyermekeivel való kapcsolattartása kérdésében az elsőfokú eljárás során készült, bizonyításra, a perbeli kérdés megítélésére alkalmatlan szakértői véleményre alapítva hozta meg döntését, miközben egyéb, jelentős tény megállapítására és megítélésére alkalmas bizonyítási eszközök (bíróági, gyámhatósági okiratok, pedagógiai vélemények) figyelembe vételét mellőzte, sértve ezzel az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, valamint a gyermeki jogokat. A szakvéleményt két okból is alkalmatlannak ítélte meg az indítványozó. Egyrészt a szakvélemény elkészítésekor a gyermek beteg volt, így mentális-pszichés állapota eltért a normálistól, másrészt a vizsgálatkor más kapcsolattartási rend volt érvényben, mint a szakvélemény elkészültének idején. Több indokkal alátámasztott megállapítása szerint a másodfokú bíróság kizárólag a felperes szempontjai és érdekei mentén, a vonatkozó szabályozást, illetőleg az alapügy tényeit is figyelmen kívül hagyva hozta meg ítéletét, ekként a bíróság nem pártatlanul és nem igazságosan járt el. Az indítványozó álláspontja szerint a perbeli bizonyítékok értékelése, mérlegelése nem jogosíthatja fel a bíróságot olyan meggyőződés kialakítására, amely tényszerűen és okszerűen nem következhet a bizonyítási eszköz, a szakvélemény tartalmából, amely logikailag is ellentmondó, továbbá olyan ítélet meghozatalára, amelyet nem előzött meg a bizonyítékok régi Pp. 206. § (1) bekezdésében előírt egybevetése.
- [9] Az indítvány szerint a támadott bírói döntések azért ellentétesek az Alaptörvény XV. cikk (1), (2) és (3) bekezdéseivel, valamint a családok védelméről szóló 2011. évi CCVI. törvény 13. § (2) bekezdésével, mert a felperes az indítványozóval szemben megkülönböztetett, számára kedvező megítélésben részesült, míg az indítványozót ezáltal hátrányos megkülönböztetés érte. Mind a kapcsolattartás, mind a tartásdíj hátralék tekintetében a Fővárosi Törvényszék a rendelkezésére álló bizonyítékokat iratellenesen, logikailag ellentmondóan és egyoldalúan értékelte, a döntésének meghozatala során nem pártatlanul és nem igazságosan járt el, és a Ptk. egyes vonatkozó rendelkezéseit is figyelmen kívül hagyta. Az indítványozó a Kúria ítéletével összefüggésben azt sérelmezi, hogy az a másodfokú bíróság ítéletének jogerejét védve igazságként fogadta el azt, ami nem volt igazságos, és a jogerős döntés anyagi jogi és eljárásjogi jogszerűségének felülvizsgálatát ténylegesen nem, hanem csak formálisan végezte el.
- [10] 1.3. Az indítványozó 2020. október 20. napján kelt indítvány-kiegészítésében [figyelemmel a 3239/2020. (VII. 1.) AB végzés megállapításaira] az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján már a Ptk. 4:167. §-a, 4:168. §-a, valamint az IM rendelet 2. számú melléklete 21. pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte, továbbá azt is kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti jogkörében eljárva a Fővárosi Törvényszék ítéletének alaptörvény-ellenességét a szülői felügyelettel összefüggésben is állapítsa meg.
- [11] Az indítvány szerint a támadott jogszabályi rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény XV. cikk (3) bekezdésével, XVI. cikk (2) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel, valamint a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 9. § (3) bekezdés e) pontjával.
- [12] A Ptk. 4:167. §-a és 4:168. §-a az indítványozó szerint sértik az Alaptörvény XV. cikk (3) bekezdését, ugyanis azok a szülők megegyezése hiányában nem biztosítják a szülői felügyeleti jog mindkét szülő általi, egyenrangú közös gyakorlását, hanem csak az egyik szülő, vagyis vagy a nő, vagy a férfi számára biztosítják a szülői felügyelet gyakorlásának jogát. Azáltal pedig, hogy a jogszabályi rendelkezések alkalmazásával a bíróság az egyik szülőt jogosítja fel a szülői felügyeleti jog gyakorlására, a szabályozás az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdésével is ellentétes, a szabályozás ugyanis a szülők között a szülői felügyelet gyakorlása tekintetében egymás kizárására irányuló versenyhelyzetet teremt. Tekintettel arra, hogy az indítványozó szülői felügyeleti jogát nem a bíróság vonta el, hanem a bírói döntés alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezés rendelte elvonni, és a szülői felügyeleti jog visszaállítása érdekében önálló jogorvoslati eljárásnak nincs helye (csak a másik szülő ugyanezen jogának elvétele árán kérhető), ezért a szabályozás az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslatihoz való jogot is sérti. A Ptk. 4:167. §-a és 4:168. §-a az indítványozó szerint sértik végezetül a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 9. § (3) bekezdés e) pontját is.
- [13] Az IM rendelet 2. számú mellékletének 21. pontja az indítvány szerint ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, az ugyanis olyan szakértő kirendelését teszi lehetővé, aki adott esetben megfelelő szakmai képzés hiányában nem rendelkezik a szükséges szakértelemmel. Mindez az indítványozó megítélése szerint az ő konkrét ügyében arra az eredményre vezetett, hogy az indítványozó gyermekét gyermek szakpszichológus

helyett felnőtt szakpszichológus vizsgálta meg, egy ilyen szakvélemény pedig kételyeket ébreszt a tárgyalás és az eljárás tisztességes lefolytatásával összefüggésben is.

- [14] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [15] 2.1. A Kúria Pfv.II.21.324/2019/15. számú ítélete tekintetében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel az ügy alpereseként saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [16] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria ítéletét 2020. július 28. napján vette át, a személyesen eljáró indítványozó pedig alkotmányjogi panaszát 2020. szeptember 22. napján, határidőben terjesztette elő az elsőfokú bíróságnál.
- [17] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [18] 2.2. Az indítvány ugyanakkor csak részben tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek.
- [19] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt rögzíti, hogy következetes gyakorlatának és az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntések alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik {3094/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [33]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja sem az egyes bírói döntések, sem pedig a bíróságok által alkalmazott jogszabályi rendelkezések más jogszabályba, jelen esetben a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény rendelkezéseibe ütközését.
- [20] Az Alkotmánybíróság azt is rögzíti, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését csupán megjelöli, ám arra vonatkozóan sem az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti, sem pedig az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz nem tartalmaz önálló indokolást. Az indítványban az Alaptörvény XV. cikkével összefüggő érvelés részben az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdéséhez (törvény előtti egyenlőség), részben a (3) bekezdéshez (férfiak és nők egyenjogúsága) kapcsolódik, azokat az Alkotmánybíróság az indítványozó által előadottaknak megfelelően bírálta el.
- [21] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indoklást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés vagy bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem alkalmas az indítvány az érdemi elbírálásra, ha megjelöli ugyan az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél, de nem indokolja meg – nem tartalmaz részletes érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a támadott jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy bírói döntés, illetve nem tartalmazza az „indítványban foglalt kérelem részletes indokolását” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont]. Az elégtelen indokolás miatt akadálya az érdemi elbírálásnak az is, ha a támadott jogszabály, illetve bírói döntés és az Alaptörvény megjelölt rendelkezése között nem állapítható meg összefüggés {3063/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [27]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]; 3167/2020. (V. 21.) AB határozat, Indokolás [13]}.
- [22] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasszal összefüggésben mindez a következőket jelenti. A Ptk. támadott rendelkezései a szülői felügyeleti jog rendezésének kérdését szabályozzák arra az esetre, ha a felek között nem jött létre megállapodás közös felügyeleti jog gyakorlására. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt kiemeli: a Ptk. (indítványozó által nem hivatkozott) 4:164. §-a egyértelműen rögzíti, hogy „[a] szülői felügyeletet a szülők – megállapodásuk vagy a gyámhatóság vagy a bíróság eltérő rendelkezése hiányában – közösen gyakorolják akkor is, ha már nem élnek együtt”. A bíróság közös felügyeleti jogot a különélő felek megállapodásának hiányában ugyanis nem rendelhet el, mert az az együttműködés egy olyan maximális fokát kívánja meg, ami csak a felek teljes egyetértése esetén valósulhat meg, a bírósági eljárásra pedig éppen ezen teljes egyetértés hiánya miatt került sor.
- [23] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában nem adott elő érdemi elbírálásra alkalmas, alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra vonatkozóan, hogy a Ptk. 4:167. § (1) és (2) bekezdései, valamint 4:168. § (1) és (2) bekezdései az Alaptörvény XV. cikk

(3) bekezdésével, a XVI. cikk (2) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésével – a konkrét ügyben – milyen alkotmányjogi összefüggésben állnak, és az indítványozó vonatkozásában a Ptk. támadott rendelkezései miért eredményezték a férfiak és nők egyenjogúságának, a szülők neveléshez való jogának, valamint a hatékony jogorvoslathoz való jognak a sérelmét. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz ebben az elemében éppen ezért a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontja szerinti követelményét nem teljesíti.

- [24] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz a XV. cikk (1), illetőleg (3) bekezdésének sérelmét csupán arra hivatkozással állítja, hogy a bírósági ítéletek indokolásai a felperesi anyát a valósnál lényegesen kedvezőbb, az alperes indítványozót pedig a valósnál lényegesen kedvezőtlenebb színben, negatív megítélésre alkalmas módon tüntették fel, ekként az alkotmányjogi panasz ebben az elemében sem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontja szerinti követelményeknek. Annak megítélése, hogy a bírói döntések helytállóan határozták meg a felperes, illetőleg az alperes életkörülményeit, az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül eső tényállás-megállapítási kérdésnek tekinthető, és önmagában ezen tényállás-megállapítás esetleges, az indítványozó által állított hibája alkotmányjogilag sem az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése, sem pedig a XV. cikk (3) bekezdése sérelmeként nem értékelhető.
- [25] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kéteye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint e befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [26] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott. Miközben az IM rendelet 2. számú melléklete 21. pontjának vonatkozó rendelkezése vagylagosan rögzíti képesítési feltételként az okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia vagy okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsga megletétét, az igazságügyi szakértő névjegyzék adattartalma és a nyilvános adatok köre nyilvánvalóan lehetővé teszi mind a peres felek, mind pedig a bíróság számára azt, hogy tájékozódjon a kirendelésre kerülő szakértő szakvizsgájával kapcsolatosan, és ha ezt akár a peres felek valamelyike, akár a bíróság indokoltnak tartja, lehetőség van kifejezetten klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsgával rendelkező szakértő kirendelésére, illetőleg az eljárás során a peres feleknek ugyancsak lehetőségük van a szakértő személyével, szakképesítésével kapcsolatos kifogásaik előterjesztésére is, melyet a bíróságnak ítéletében megfelelően értékelnie kell, mely garanciális elemek önmagukban is elegendőek ahhoz, hogy az indítványozó által állított esetleges kifogásokat a bíróságok az eljárás során érdemben felülvizsgálják és megfelelően értékeljék. Annak megítélése pedig, hogy az IM rendelet 2. számú melléklete 21. pontjában megjelölt vagylagos szakvizsgafeltételek egymással mennyiben tekinthetők egyenértékűnek, nem tekinthető az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányjogi kérdésnek, ekként az alkotmányjogi panasz ebben az elemében az Abtv. 29. §-a szerinti befogadhatósági feltételek egyikét sem teljesíti.
- [27] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. Az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben kizárólag olyan bizonyítási, bizonyíték-értékelési kérdéseket kifogásol, amelyek vizsgálata törvényességi és nem alkotmányossági kérdésnek tekinthető, ekként az nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis a tényállás megállapítása, illetve a bizonyítékok értékelése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbírósággként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el [ennek az elvnek a korai rögzítéséhez lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]]. Az Alkotmánybíróság feladata nem a tény-, illetőleg jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számonkérje a bíróságoktól.
- [28] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a másodfokú bíróság az ítéletében részletesen kifejti, mely bizonyítékok szolgáltak döntése alapjául, és melyek azok, amelyeket a mérlegeléskor nem vett figyelembe, a mellőzött bizonyítékok esetében a mellőzés indokát is részletezi. A bíróság kitér az IM rendelet támadott rendelkezésének értelmezésére is, valamint arra, hogy az indítványozó és a felperes esetében miért nem látja indokoltnak a közös szülői felügyelet elrendelését (lásd a másodfokú bíróság ítélete 9–11. oldalát). A Kúria ítéletében ugyancsak részletes indokolással támasztja alá, hogy a jogerős ítélet nem iratellenes, logikailag nem ellentmondó, a felülmérlegelése nem egyoldalú, és az anyagi jogi jogszabályokat sem sérti. Az indítvány a támadott bírói döntésekkel

összefüggésben éppen ezért sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alapvető alkotmányossági kételyt, sem pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg.

- [29] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, visszautasította.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
előadó alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1676/2020.

• • •